

JONAS IN SKRIVNOST REKE

Bigita Orel

V dolini, kjer reka vsako leto vse bolj usiha, zrak postaja gost in zdravje ljudi krhko, mora dvanajstletni Jonas najti moč in verjeti, da tudi majhen korak lahko spremeni tok dogodkov. A to ni lahko – v šoli se sooča z zbadljivkami, doma pa z očetovo zaskrbljenostjo in bratovo boleznijo. Ko se Jonas odloči raziskati skrivnost reke, se znajde sredi razburljive pustolovščine.

NARAVA & OKOLJE

Jonasa v knjigi zelo skrbi za okolje, predvsem zato, ker je zaradi onesnaženosti njegova mama zbolela za rakom, zdaj pa škoduje tudi zdravju njegovega brata Luke.

Kako pa ti varuješ naravo? Katera majhna dejanja lahko storiš, da poskrbiš za okolje, v katerem živiš?

Jonas se je od staršev veliko naučil o naravi. Zelo dobro se spozna na vreme, ker je bila mama vremenarka, tako zna odčitati vrednosti z barometra (str. 34), poleg tega ve, kako lahko iz navadne milnice naredi čisto pravo milo (str. 90). Od očeta pa se je naučil brati rečne tokove (str. 52).

Kako dobro poznaš naravo? Prepoznaš posamezne drevesne vrste ali rastline? Če ne, se poskusi podučiti o svoji najljubši rastlini.

V knjigi termoelektrarna onesnažuje Jonasov domači kraj, zato jo poskuša skupaj s prijatelji prisiliti, da bi manj onesnaževala in postala bolj trajnostna.

Danes ni mogoče živeti brez električne energije. Njeno proizvodnjo pa v večini primerov onesnažuje okolje. Poznamo različne tipe elektrarn, od tistih na fosilna goriva do elektrarn, ki izkoriščajo obnovljive vire energije (a tudi pri teh nastajajo težko razgradljivi odpadki). Razmisli o prednostih in slabostih posameznih načinov proizvodnje elektrike. Kako lahko zmanjšaš porabo elektrike in tako prispevaš k bolj čistemu okolju?

Jonas in Kiara pogosto naletita na posledice onesnaženja, tako na primer vidita bolno lisico (str. 50), in obolele jablane, ki niso obrodile sadov (str. 104).

Ali poznaš kakšen projekt ponovne vzpostavitve divjega okolja v bližini svojega doma? Si kdaj sodeloval pri pogozdovanju ali zasaditvi avtohtonih rastlin, ki bi pripomogle k obnovi okolja (npr. po požaru)? Ali misliš, da so taki projekti uspešni??

DRUŽINA & PRIJATELJI

Jonas je zelo navezan na mlajšega brata Luka in se čuti odgovornega zanj. Vse je pripravljen tvegati, da bi termoelektrarni preprečil, da bi še naprej ogrožala Lukovo zdravje. Kljub temu se z Lukom velikokrat tudi prepirata.

Imaš brata ali sestro? Kako se razumeta? Se kdaj spreta in zakaj?

Jonas je že zelo majhen izgubil mamo, ki jo močno pogreša. Tudi Kiarin oče hudo zboli (str. 93).

Kako misliš, da to vpliva na odnos med Jonasom in Kiara? Misliš, da ju še tesneje poveže ali ne? Zakaj?

Sora velikokrat priskoči na pomoč, ko mora Jonasov oče na delo. Jonas se z njo dobro razume. Kljub temu je presenečen, ko Kiara namigne, da se med Soro in njegovim očetom nekaj plete (str. 49).

Zakaj misliš, da si Jonas težko predstavlja, da bi bila Sora in njegov oče par? Kako bi se ti počutil v njegovi koži? Zakaj?

Jonas in Lili sta v knjigi smrtna sovražnika. Kljub temu gre Jonas v ledeno reko, da bi Lili rešil, ko ranjena pade v vodo (str. 190). Ob koncu knjige pa Lili prepriča očeta, da priskrbi helikopter, ki bi hudo bolnega Luko odpeljal v bolnišnico, ker so ceste zaradi poplave zaprte (str. 220).

Bi bil/-a pripravljen/-a priskočiti na pomoč osovraženi osebi? Zakaj? Bi komu pomagal/-a, tudi če od tega ne bi imel/-a osebne koristi?

MAGIJA

Jonas in Kiara verjameta, da lahko s posebnim obredom prikličeta na pomoč vodno vilo. Ko obred izvedeta, se v gozdu res začnejo dogajati čudne stvari.

Poišči še druge namige na magijo v knjigi. Kaj čarovnija pomeni zate? Misliš, da je Sora čisto prava čarovnica?

Kaj pomeni to, da je vodna vila metafora za naravo? Ali misliš, da smo ljudje del narave ali smo od nje ločeni?

Sora se v knjigi pogosto poslužuje zelišč, ki jih sama nabere in pripravi. Na prvi pogled se morda zdi, da z njimi meša čarobne napoje, v resnici pa le pripravlja zdravilne pripravke in čaje, kot so jih pripravljali naši predniki. Iz te tradicije izvira veliko zdravil, ki jih danes lahko kupimo v lekarni.

Si že kdaj poskusil/-a nabrati zelišča in pripraviti čaj? Katerih zelišč si se poslužil/-a?

NAJDI BESEDE

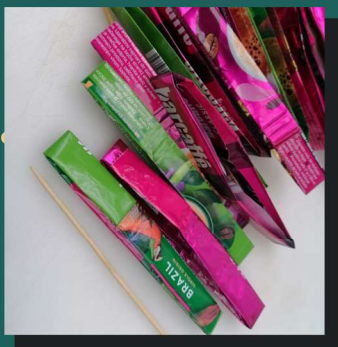

BOLEZEN
BRAT
DOLINA
FOTOGRAFIJA
IZVIR
JABOLKA
JESEN
LISICA
MAGIJA
NARAVA

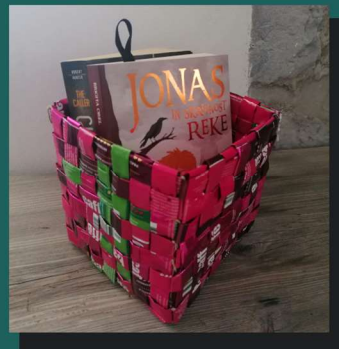
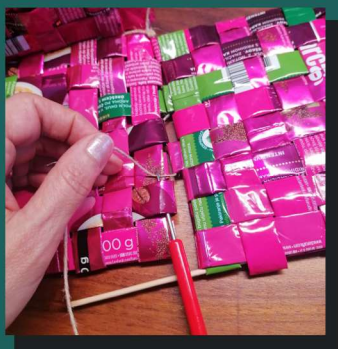
OKOLJE
PRIJATELJSTVO
RAZRED
RECIKLIRANJE
REKA
RIBIČ
TEREN
TERMoeLEKTRARNA
VODNA VILA
ZELIŠČA

RECIKLIRAJ

Zbiraj odpadno embalažo kave, kosmičev ali kakava in iz nje izdelaj košarico.

Očiščeno embalažo nareži na enako široke trakove. Najprej zapogni en rob proti zadnji strani (približno tretjino širine traku), nato še drugega. Trakove nanizaj na tanko palčko (npr. za nabodalca). Nato preostale trakove izmenično prepletaj skozi trakove na palčki.

Ko dobiš pet kvadratov iz prepletenih trakov, jih poveži z vrvico. Pri tem si lahko pomagaš s kvačko ali večjo iglo. Iz štirih kvadratov dobiš obod košare, peti kvadrat pa povežeš tako, da dobiš dno košarice. :-)